

Sygn. akt I CSK 798/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z wniosku M.S., B.S.

i M.T.

przy uczestnictwie A.S.

o podział majątku dorobkowego i dział spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt V Ca [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wskazując, że Sąd drugiej instancji oczywiście naruszył art. 278 § 1 w związku z art. 13 § 2 i art. 382 k.p.c. przez wydanie orzeczenia na podstawie zdezaktualizowanych operatów szacunkowych, co doprowadziło do naruszenia art. 684 k.p.c. Wskazała także na istotne zagadnienie prawne, wyrażające się w tym, czy do rozstrzygnięcia sprawy o dział spadku i podział majątku wspólnego, w których ustanowiono zarządców tymczasowych, koniecznym jest, aby składane przez nich sprawozdania zostały zatwierdzone przez sąd, czy też samo ich złożenie jest wystarczające do wydania orzeczenia przez sąd drugiej instancji.

Jak wyjaśniano wielokrotnie w judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego

środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Powołanie się z kolei na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Bliższa analiza złożonego w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania nie pozwalała uznać, aby w sprawie występowały przytoczone w skardze przyczyny kasacyjne.

Racją jest, że przepisy art. 156 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 121 ze zm.) znajdują zastosowanie również do operatów sporządzanych w toku postępowania sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2010 r., V CSK 13/10, OSNC 2011, nr 1, poz. 9). Wykorzystanie przez sąd opinii biegłego, mimo braku wymaganej przepisem art. 156 ust. 4 u.g.n. klauzuli aktualizacyjnej, nie oznacza jednak, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w sytuacji, w której strona skarżąca nie przytaczała żadnych twierdzeń, które wskazywałyby na zmianę uwarunkowań prawnych lub innych czynników rzutujących na wysokość szacunku, względnie twierdzeń wskazujących na odmienną wartość nieruchomości.

W przyczynie kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie chodzi bowiem o wskazanie naruszenia prawa przez sąd *meriti*, choćby oczywistego, co dotyczy zwłaszcza uchybień w sferze prawa procesowego, lecz o to, aby wykazane uchybienia sądu skutkowały oczywistą – w przedstawionym wcześniej rozumieniu – zasadnością skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl., z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 157/11, niepubl., z dnia 20 lutego 2014 r., III SK 62/13, niepubl., z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl., z dnia 21 kwietnia 2017 r., I CSK 660/16, niepubl., i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.).

Powołane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie prawne nie zostało uzasadnione – skarżąca ograniczyła się *de facto* do jego sformułowania. Ponadto, zostało ono zredagowane w sposób kazuistyczny, zmierzający do uzyskania rozstrzygnięcia adekwatnego do konkretnych okoliczności sprawy, a zarazem nie wykazano, na czym miałyby polegać jego związek z wynikiem postępowania, zważywszy, że ze skargi nie wynikało, aby skarżąca kwestionowała złożone *in casu* sprawozdania, a także, na czym polega „istotny” charakter zagadnienia z punktu widzenia publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej. Nie przytoczono również argumentów, które mogłyby przemawiać za konkretnym sposobem (sposobami) jego rozstrzygnięcia. Złożona skarga zawierała tym samym jedynie pozór zagadnienia prawnego, co przesądzało o braku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, nie znajdując zarazem w kwestii kosztów podstaw do odstąpienia od zasady przewidzianej w art. 520 § 1 k.p.c.

a.1.